

NOTAT

Erhvervsregulering
J.nr. 2019-3073
Ref. ninmo/brk
Den 5. februar 2020

Notat om lovforslagets hovedindhold – ejerskifteordning for brændeovne

Resume

Lovforslaget har til formål at forbedre luftkvaliteten og begrænse partikelforureningen fra fyringsanlæg i Danmark. Hvert år dør mange danskere for tidligt som følge af luftforurening, og brændefyring er den største kilde til partikelforurening i Danmark. Konkret gennemføres der en indsats over for de ældre brændeovne og pejseindsatse. Der vil således i bekendtgørelse med forventet ikrafttrædelse i 2021 indføres krav om, at brændeovne og pejseindsatse, som er produceret før 1. januar 2003, skal udskiftes ved ejerskifte af fast ejendom. Alternativt kan ildstedet nedlægges.

Lovforslagets hovedindhold

Udskiftning af fyringsanlæg eller nedlægning af ildsted skal være færdiggjort senest 12 måneder efter tinglysning af overdragelse af fast ejendom. Udgifter til udskiftning af brændeovn eller pejseindsats eller nedlæggelse af ildsted påhviler den nye ejer af den faste ejendom.

Angivelse via Tinglysningen

Af lovforslaget fremgår, at ordningen udarbejdes således, at man på www.tinglysning.dk, skal påtegne skødet med oplysning om, at ejendommen enten indeholder en brændeovn før 2003, at den ikke gør det – eller at der er en brændeovn, men at alderen endnu ikke er bestemt.

I de tilfælde, hvor alderen på brændeovnen ikke er kendt (dvs. at der fx ikke foreligger en prøvningsattest), og køber ikke vælger at udskifte eller sløjfe brændeovn, vil køber være forpligtet til at få en afgørelse herom fra Miljøstyrelsen. I de tilfælde, hvor der er en brændeovn fra før 2003, vil køber senest 12 måneder efter skulle påtegne skødet med oplysning om, at den er udskiftet eller at ildstedet er nedlagt. Tinglysningsretten sender efterfølgende data til Miljøstyrelsen, som benytter oplysningerne til at administrere og føre tilsyn med ordningen ved at følge op på tilfælde, hvor en ældre ovn skal udskiftes.

Aldersbestemmelse af ovne

Alle købere af fast ejendom med brændeovn eller pejseindsats, som ikke vælger at udskifte eller sløjfe anlægget, bliver forpligtet til at indsende dokumentation for anlæggets produktionsår til Miljøstyrelsen. Medmindre der foreligger en prøvningsattest, en overensstemmelsesvurdering (fra 2022) eller svanemærke-dokumentation, som er entydig dokumentation for at anlægget er produceret efter 2003, skal dokumentationen være i form af en alderserklæring, udfyldt og underskrevet af en skorstensfejer eller anden fagmand (energikonsulent). På den baggrund afgør Miljøstyrelsen produktionsåret.

Lovforslaget indeholder hjemmel til, at Miljøstyrelsen kan træffe afgørelser om aldersbestemmelse. Udgifter til aldersbestemmelse af brændeovnen eller pejseindsatsen påhviler den nye boligejer.

Det vurderes generelt, at skorstensfejeren med stor sikkerhed kan aldersbestemme langt de fleste fyringsanlæg, også dem uden attester. Mange skorstensfejere har registreret installationstidspunkt, og hvis dette tidspunkt er før 2003 er anlægget i alle tilfælde omfattet. De allerældste ovne fra før 1990 har ikke glaslåge, nogle brændeovne vil have et DS-mærke (Dansk Standard-mærke) eller et CE-mærke, som kan indeholde klar dokumentation.

I nogle få tilfælde vil der formentlig hverken være data eller kendetegn til at kunne foretage en sikker aldersbestemmelse. Brændeovne og pejseindsatser, som ikke med behørig sikkerhed kan aldersbestemmes og relateres til skæringsåret, vil ikke blive omfattet af ordningen.

Borgerne kan som udgangspunkt ikke selv aldersbestemme deres brændeovn uden bistand fra en fagperson, medmindre de fx kan fremskaffe en prøvningsattest. Borgerne kan derfor ikke forudsige deres retsstilling, idet de i de fleste tilfælde ikke umiddelbart kender ovnens produktionsår, dvs. om de er omfattet af ejerskifteordningen eller ej. Aldersbestemmelsen vil dog i de fleste tilfælde kunne konstateres gennem kontakt til skorstensfejer eller producent sammenholdt med objektive kriterier, jævnfør ovenfor.

Visse brændeovne vil være af en type, der er produceret over en årrække, der løber ind over 2003, hvorfor et præcist produktionsår kan være vanskeligt at fastsætte alene ud fra et produktkatalog. Producentoplysninger om disse anlæg skal i alle tilfælde ledsages af andre kendetegn, for at kunne give en sikker aldersbestemmelse.

Sanktioner

Det er hensigten, at følgende fire hovedsituationer sanktioneres:

- 1) Hvis der ikke afgives oplysninger om alder/tilstedeværelse af fyringsanlæg ved tinglysningen af skøde på ejendommen.
- 2) Hvis fyringsanlægget ikke efterfølgende er fjernet, hvor skødeformularen er udfyldt med oplysning om, at fyringsanlægget er produceret før 1. januar 2003.
- 3) Hvis der ikke følges op med en anmodning om at få Miljøstyrelsens afgørelse om aldersbestemmelse i de tilfælde, hvor boligejeren har markeret ved tinglysning af endeligt skøde, at alderen er ukendt.
- 4) Manglende efterfølgende oplysninger: Hvis der efterfølgende ikke afgives oplysning om, at den pligtige udskiftning af fyringsanlægget er sket *eller* hvor den nye ejer ikke efterfølgende indsender erklæring eller dokumentation om, at fyringsanlægget er produceret efter 1. januar 2003.

I forhold til fremtidig anvendelse af administrative bødeforelæg for overtrædelse af oplysnings- og dokumentationspligten i ovenstående situation 1 og 4 er det vurderingen, at der vil være tale om ensartede overtrædelser, som er ukomplicerede og uden bevismæssige spørgsmål, fordi en overtrædelse om manglende oplysnings- og dokumentationspligt er umiddelbart konstaterbar. Sager herom vil derfor ikke indeholde skøn. Miljøministerens udnyttelse af den foreslåede hjemmel til at udstede bødeforelæg, forudsætter dog, at bødeniveauet for overtrædelser af oplysnings- eller dokumentationspligten, er endeligt fastlagt af domstolene og at et ensartet bødeniveau for overtrædelse af de udmøntede regler dermed er etableret. Med hensyn til overtrædelser, som vedrører bestemmelsen af fyringsanlæggets alder, er ikke uden bevismæssig tvivl og der vil i stedet ved overtrædelse ske politianmeldelse.